

Voorontwerp van programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2025

MEMORIE VAN TOELICHTING

Hoofdstuk 1. Algemeen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Hoofdstuk 2. Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Afdeling 1. Uitbreiding van begrotingsfonds voor de classificatie van Belgische bioscoopfilms met een classificatiesysteem voor audiovisuele media

Artikel 2

Deze nieuwe decreetsbepaling maakt ruimte om naast de inkomsten en uitgaven betreffende de classificatie van films die voor het eerst vertoond worden in een Belgische bioscoop, ook de inkomsten en uitgaven in verband met het nieuwe classificatiesysteem voor audiovisuele media via dit fonds te kunnen dragen en genereren.

Het begrotingsfonds maakt het mogelijk om de bijdragen van de andere overheden, alsook mogelijke geldelijke boetes vanuit de classificatie van films te ontvangen. Deze bijdragen zullen aangewend worden als loon- en werkmiddelen voor het systeem voor film én het nieuwe systeem voor audiovisuele media.

Deze bijdragen van de andere gemeenschappen worden al in 2025 gestort en kunnen dit jaar nog worden aangewend.

Hoofdstuk 3. Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Afdeling 1. Machtiging tot verkoop van een gebouw bestemd voor culturele activiteiten (Vlaams Museum voor Hedendaagse Kunst te Antwerpen)

Artikel 3

In principe is de Vlaamse Regering bevoegd om bij wijze van verkoop of ruil de onroerende domeingoederen in eigendom van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest te vervreemden evenals elk zakelijk recht erop te vestigen of elk zakelijk recht waarvan de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest titularis is, te vervreemden (artikel 3, eerste lid van het decreet van 8 maart 2024 over het vervreemden van onroerende domeingoederen en het vestigen en vervreemden van zakelijke rechten). Voor vervreemdingen van waardevolle onroerende domeingoederen in eigendom van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest die niet plaatsvinden via een procedure waarbij elke natuurlijke of rechtspersoon een bod kan uitbrengen is een parlementaire controle voorzien waarbij het Vlaams Parlement haar voorafgaande toestemming dient te geven (artikel 3, tweede lid van voormelde decreet).

Binnen dit kader verzoekt de Vlaamse Regering een machtiging aan het Vlaams Parlement om het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen te 2000 Antwerpen, Leuvenstraat 16/30 (kadastraal gekend als Antwerpen, 11de afdeling, sectie L, nummer 3967A2) te verkopen aan de stad Antwerpen.

De verkoop kadert binnen een samenwerkingsovereenkomst die in 2025 zal worden gesloten met de stad Antwerpen en de Regie der Gebouwen.

Op 20 juli 2018 besliste de Vlaamse Regering (VR 2018 2007 DOC.0884/1BIS) principieel om een nieuw "Vlaams Museum voor Hedendaagse Kunst" te bouwen op de site Zuidersluis/Hof van Beroep in Antwerpen.

De stad Antwerpen en de Regie der Gebouwen zijn bereid om de site Zuidersluis/Hof van Beroep te verkopen aan de Vlaamse Gemeenschap. De stad Antwerpen zal op haar beurt het huidige Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen, aan de Leuvenstraat 16/30 in 2000 Antwerpen, kopen.

Gezien de budgettaire weerslag van de vervreemding hoger is dan 1.250.000 euro (artikel 6, §1, eerste lid van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juli 2024 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering), dient de vervreemding – en dus het ontwerp van samenwerkingsovereenkomst - goedgekeurd te worden door de Vlaamse Regering. In het dossier dat ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering zal worden voorgelegd, zal verwezen worden naar de voorafgaande toestemming die met toepassing van artikel 3, tweede lid van het decreet van 8 maart 2024 over het vervreemden van onroerende domeingoederen en het vestigen en vervreemden van zakelijke rechten door het Vlaams Parlement verleend werd.

Band met de begroting

De verkoop van het gebouw leidt tot een ontvangst van elf miljoen tweehonderd veertigduizend euro.

Indien er bij de valorisatie van de huidige site een meerwaarde wordt gerealiseerd, na de transactie met de stad, dan wordt deze meerwaarde geïnvesteerd in de bouw van het nieuwe Vlaamse M HKA (VR 2018 2007 DOC.0884/1BIS).

Afdeling 2. Financiering lokale besturen: Gemeentefonds

Artikel 4

Volgens artikel 12 van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds kan elke gemeente vragen een deel van het aandeel rechtstreeks te storten op de rekening van het OCMW. Die beslissing moet uitgaan van zowel de gemeenteraad als de OCMW-raad en moet uiterlijk op 30 juni van het jaar dat de verdeling voorafgaat toekomen bij de Vlaamse overheid (Agentschap Binnenlands Bestuur). Die beslissing wordt het daaropvolgende jaar behouden, tenzij ze door de gemeenteraad en de OCMW-raad wordt gewijzigd vóór de bovenvermelde datum. Bij gebrek aan een dergelijke beslissing of als die beslissing te laat komt, wordt automatisch 8% van het gemeentelijke aandeel rechtstreeks op de rekening van het OCMW gestort.

De nieuwe besturen kunnen echter in het jaar voorafgaand aan de samenvoeging van de oude besturen geen beslissing nemen omdat ze eenvoudigweg nog niet bestaan als rechtspersoon. Dat zou betekenen dat in het jaar van de samenvoeging automatisch 8% van het aandeel van de nieuwe gemeente aan het nieuwe OCMW moet worden gestort. Die werkwijze maakt echter abstractie van eerder genomen expliciete beslissingen door de oude besturen over de verdeelsleutel van het aandeel en gaat in tegen het autonome beslissingsrecht van de besturen inzake de verdeling van hun gemeentefonds-aandeel, te meer omdat de nieuwe besturen niet tijdig een beslissing kunnen treffen.

Daarom voegt dit artikel aan artikel 12 van het voormelde decreet een vierde paragraaf toe die voor het definitieve aandeel van de nieuwe gemeente voor het jaar van de samenvoeging een verdeelsleutel tussen gemeente en OCMW bepaalt, die rekening houdt met de eerder genomen beslissingen inzake de verdeelsleutel door de oude gemeenten. De nieuwe verdeelsleutel is gelijk aan het procentuele aandeel van de som van de laatste definitieve aandelen van de oude OCMW's in de

som van de laatste definitieve aandelen voor de oude gemeenten. Hierna een voorbeeld:

	definitief aandeel 2024	GF	verdeelsleutel GF 2024	definitief aandeel GF OCMW 2024	definitief aandeel GF gemeente 2024
Gemeente X	3.207.820,00		10,00%	320.782,00	2.887.038,00
Gemeente Y	2.211.244,00		8,00%	176.899,52	2.034.344,48
Gemeente Z	1.890.248,00		0,00%	0,00	1.890.248,00
Totaal	7.309.312,00			497.681,52	6.811.630,48
				6,81%	93,19%

Die verdeelsleutel sluit ook het nauwst aan bij de verdeelsleutel die wordt toegepast voor de voorschotten op het Gemeentefonds voor de nieuwe besturen in het jaar van de samenvoeging. Ook die voorschotten zijn gebaseerd op de laatste door de oude besturen overeengekomen verdeelsleutel (zie artikel 13 van het voormelde decreet).

Voor de verdeling van het gemeentefonds-aandeel in het tweede jaar van de bestuursperiode van een nieuwe gemeente kunnen de nieuwe gemeenteraad en de nieuwe OCMW-raad een beslissing treffen in het eerste jaar van de bestuursperiode (het jaar van de samenvoeging), die dan uiterlijk op 30 juni van dat jaar aan de Vlaamse overheid moet worden bezorgd. De door beide raden vastgestelde nieuwe verdeelsleutel is dan al van toepassing op de voorschotten op het gemeentefonds-aandeel van het tweede bestuursjaar. Bij gebrek aan een expliciete beslissing van de nieuwe raden zal automatisch 8% op de voorschotten en de definitieve aandelen vanaf het tweede bestuursjaar worden toegepast.

Artikel 5

Dit artikel verduidelijkt hoe de voorschotten voor de nieuwe gemeenten en de nieuwe OCMW's in het jaar van de samenvoeging worden berekend. Die voorschotten zijn gelijk aan de som van de voorschotten voor de oude gemeenten en de oude OCMW's, berekend op basis van de laatste definitieve aandelen voor de oude gemeenten en OCMW's. Die voorschotten houden dus ook rekening met de geldende verdeelsleutels voor de oude besturen.

Die verdeelsleutels kunnen voor het jaar van de samenvoeging niet meer gewijzigd worden. Dat zou namelijk kunnen leiden tot ongewenste effecten en ambtshalve afnames van gemeenten of OCMW's naar aanleiding van de definitieve verdeling van het Gemeentefonds voor dat jaar. Een wijziging is wel mogelijk voor de verdeling van het gemeentefonds-aandeel vanaf het tweede bestuursjaar, mits tijdige beslissing van de nieuwe gemeenteraad en OCMW-raad in het jaar van de samenvoeging (zie artikel 12 van het voormelde decreet).

Afdeling 3. Financiering lokale besturen: responsabiliseringsbijdragen

Artikel 6

Het eerste lid van dit artikel bepaalt dat er bij de berekening van de dotatie geen rekening wordt gehouden met de verhoging die de besturen kunnen krijgen op de responsabiliseringsbijdrage ten gevolge van het ontbreken van een aanvullende pensioenregeling voor hun contractueel personeel.

Artikel 26, tweede lid, van het programmadecreet van 20 december 2019 bepaalt dat de dotatie geen rekening houdt met de korting die de besturen kunnen krijgen op de responsabiliseringsbijdrage door de verschuldigde premie voor een aanvullende pensioenregeling voor hun contractueel personeel in mindering te brengen. Naast kortingen zijn er echter ook verhogingen. Ook met de verhogingen wordt in de berekening van de dotatie geen rekening gehouden. Dat zou de incentive voor de lokale besturen verkleinen om in een aanvullende pensioenregeling te voorzien. Dat geen rekening wordt gehouden met de verhogingen wordt nu ook duidelijk bepaald in het tweede lid.

Het tweede lid van dit artikel vervangt het derde lid van artikel 26 van het programmadecreet van 20 december 2019. Hierdoor wordt niet langer verwezen naar de ramingen van de FPD van mei 2019 die slechts lopen tot en met 2024. De toe te passen percentages voor de wettelijke basisbijdrage en de responsabiliseringscoëfficiënt worden nominatief opgenomen in de regelgeving. Het gaat over de percentages die in de ramingen van mei 2019 van toepassing waren voor 2024 (voor de niet volledig geresponsabiliseerde lokale besturen). Voor de wettelijke basisvoet is dit 43% en voor de responsabiliseringscoëfficiënt is dit 75%. Met deze percentages zal enkel rekening worden gehouden als ze een daling van de responsabiliseringsbijdrage tot gevolg hebben. Indien de werkelijke responsabiliseringsbijdrage lager ligt, zal deze dus gebruikt worden voor de berekening van de responsabiliseringsbijdrage.

Artikel 26, derde lid, van het programmadecreet van 20 december 2019 bepaalt dat de referentiebasis voor wijzigingen aan de percentages van de wettelijke basisbijdrage en de responsabiliseringscoëfficiënt de percentages zijn die aan de basis liggen van de ramingen van de responsabiliseringsbijdragen door de Federale Pensioendienst (FDP) van mei 2019.

De ramingen van de FPD van mei 2019 lopen echter maar tot en met 2024. Er zijn dus voor de periode vanaf 2025 geen referentiepercentages meer beschikbaar voor de wettelijke basisbijdrage en voor de responsabiliseringscoëfficiënt. De dotatie kent echter geen einddatum. Op dit ogenblik is het alleen mogelijk om de in mei 2019 geraamde percentages voor 2024 door te trekken naar latere jaren, maar er is voor die werkwijze geen decretale basis.

Na de ramingen door de FPD van mei 2019 zijn er nieuwe entiteiten opgericht die ook een responsabiliseringsbijdrage betalen en die dus een dotatie kunnen ontvangen. Voor die nieuwe lokale besturen zijn er in de ramingen van de FPD van mei 2019 geen cijfers opgenomen.

Om aan bovenstaande problemen te verhelpen zal de dotatie vanaf 2025 worden berekend op basis van de werkelijke bruto-responsabiliseringsbijdrage. Die berekeningswijze is ook eenvoudiger.

Artikel 7

De timing voor de berekening en de effectieve uitbetaling van de dotatie is te krap. Tussen de aanlevering van de prognoses voor het lopende jaar (uiterlijk eind september), de afrekeningen voor het vorige jaar (meestal oktober van het lopende jaar) en de effectieve uitbetaling (eerste werkdag van december van het lopende jaar) liggen maximaal twee maanden. Die periode is, gelet op de doorlooptijd van het dossier en de door de FPD soms nog uitgevoerde correcties op de aangeleverde brongegevens, te kort. Daarom wordt de uiterste datum van betaling van de dotatie verschoven van de eerste werkdag van december naar uiterlijk 23 december.

Artikel 8

Dit artikel wil expliciet duiden dat de dotatie op basis van de responsabiliseringsbijdragen een algemene financieringssubsidie is, waaraan geen verplichtingen inzake inhoudelijke en financiële verantwoording en rapportering zijn gekoppeld. De dotatie wordt berekend op basis van de responsabiliseringsbijdragen van de lokale besturen, maar kan door de besturen volkomen vrij worden besteed.

Afdeling 4. Financiering open ruimte

Artikel 9

Dit artikel wijzigt artikel 22 van het programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting 2020. Artikel 22 bepaalt de berekeningswijze en de evolutie van de globale algemene werkingssubsidie vanaf 2020. Die berekeningswijze is duidelijk voor de jaren 2020, 2021, 2022, 2023 en 2024, maar minder duidelijk voor 2025.

De wijziging van artikel 22 beoogt de berekening en de evolutie van het globale subsidiebedrag voor 2025 duidelijk te stellen: 100% van het bedrag voor open ruimte in het Gemeentefonds van 2024, exclusief het aandeel van de centrumsteden, vermeld in artikel 6, § 1, 1°, a), b), c) en d), van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds, aangevuld met een groeivoet van 3,5%.

Artikel 10

Dit artikel heft artikel 23/1 van het programmadecreet bij de begroting 2020 op. Artikel 23/1 bevat de eerdere waarborgregeling bij een samenvoeging van gemeenten.

Die waarborgregeling treedt een eerste keer in werking bij de berekening van de subsidie voor 2025, ten gevolge van de fusies die werden doorgevoerd op 1 januari 2025. Berekeningen hebben uitgewezen dat de huidige waarborgregeling geen of nauwelijks hogere subsidieontvangsten genereert voor de kleinere fusiegemeenten en een extra financiering van de centrumsteden en andere steden, die binnen het Gemeentefonds al kunnen genieten van het criterium van de bijzondere financiering of de zogenaamde voorafnames. Ook de regeling dat de centrumsteden geen begunstigden zijn van de subsidie, maar wel een subsidie zouden ontvangen nadat ze zijn samengevoegd met een andere wel begunstigde gemeente, is moeilijk te verantwoorden.

Artikel 11

Dit artikel wil expliciet duiden dat de algemene werkingssubsidie op basis van de open ruimte een algemene financieringssubsidie is, waaraan geen verplichtingen inzake inhoudelijke en financiële verantwoording en rapportering zijn gekoppeld. De subsidie wordt berekend op basis van gegevens over de gekadastreerde open ruimte, maar kan door de gemeenten volkomen vrij worden besteed.

Hoofdstuk 4. Mobiliteit en Openbare Werken

Afdeling 1. Aanpassing drempelbedrag Verkeersveiligheidsfonds

Artikel 12

In het begrotingsakkoord bij het ontwerp van decreet over herkeuringen van voertuigen door erkende keurders bij erkende herstellers in het kader van een proefproject werd opgenomen dat het bedrag vanaf hetwelk de ontvangsten uit verkeersboetes worden aangerekend op de algemene ontvangsten (MB0-9MHHAOD-OW) (i.c. 17.386.000 euro) wordt verlaagd met het bedrag overeenstemmend met 5 VTE zoals opnieuw vastgesteld bij begrotingsopmaak

2025 inclusief indexaties, bedrag hetwelk gelijktijdig kan bijgeschreven kan worden op het loonartikel van het departement MOW.

Het in de nota VR (VR 2023 1407 DOC.1067/1TER) en voormeld begrotingsakkoord bedrag van 286.600 euro voor 5VTE komt op 1 januari 2025 geïndexeerd op 334.700. Bij in mindering brengen van dit bedrag op het bestaande drempelbedrag van 17.386.000 euro ontstaat aldus het nieuwe drempelbedrag van 17.051.300 euro.

Band met de begroting

Gelet op de impact op de algemene ontvangsten en de ontvangsten van het verkeersveiligheidsfonds in de begroting van 2025 wordt dit voorstel hier opgenomen

Motivatie bij retroactieve datum van inwerkingtreding

In het begrotingsakkoord bij het ontwerp van decreet over herkeuringen van voertuigen door erkende keurders bij erkende herstellers in het kader van een proefproject werd opgenomen dat het bedrag vanaf hetwelk de ontvangsten uit verkeersboetes worden aangerekend op de algemene ontvangsten (MB0-9MHHAOD-OW) (i.c. 17.386 keuro) wordt verlaagd met het bedrag overeenstemmend met 5 VTE zoals opnieuw vastgesteld bij begrotingsopmaak 2025 inclusief indexaties, bedrag hetwelk gelijktijdig kan bijgeschreven kan worden op het loonartikel van het departement MOW.

Deze aanpassing werd bij vergetelheid niet opgenomen in het programmadecreet 2025 hetgeen nu wordt rechtgezet.

Hoofdstuk 5. Omgeving

Afdeling 1. Aanpassing financiering watersanering

Artikel 13

Situering

In het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 werd afgesproken dat de financiering van de watersanering wijzigt ter waarde van 112.900 k euro vanaf 2025.

Deze maatregel kon op korte termijn enkel gerealiseerd worden met een verhoging van de inkomsten voor bovengemeentelijke sanering op de waterfactuur. Deze verhoging heeft immers een rechtstreekse impact op de werkingstoelage aan de watermaatschappijen vanuit het Gewest. Om dit mogelijk te maken werd het heffingstarief verhoogd, zodat de watermaatschappijen vanaf 2025 al de bovengemeentelijke sanering voor heffingsjaar 2026 konden aanrekenen aan het hogere heffingstarief. In het DIWB is de gemeentelijke sanering gekoppeld aan de bovengemeentelijke sanering, waardoor de verhoging van het heffingstarief niet enkel een verhoging van de bovengemeentelijke component, maar ook een verhoging van de gemeentelijke component zou veroorzaken. Om de bijkomende financiële impact voor de abonnees van de watermaatschappijen te milderen, werd het plafond voor de gemeentelijke sanering verlaagd.

De huidige toestand (probleemstelling)

Bij Decreet van 20 december 2024 Programmadecreet bij de begroting 2025 werd, met ingang van 1 januari 2025, de plafonnering van de gemeentelijke bijdrage verlaagd naar "maximaal 1,15 keer" het eenheidstarief van alle andere heffingsplichtigen (dit zijn de heffingsplichtigen die het hogere heffingstarief worden aangerekend) voor collectieve sanering en "maximaal 2,15 keer" voor individuele sanering. Deze wijzigingen werden voorzien in artikel 29. Dit artikel bracht echter enkel wijzigingen aan aan artikel 4.3.1.1.4 van het DIWB, waardoor

het plafond enkel voor de kleinverbruikers werd verlaagd (artikel 4.3.1.1.4 maakt deel uit van "Afdeling I. Berekening van de bijdrage en vergoeding voor kleinverbruikers"). De plafonnering van de gemeentelijke bijdrage en vergoeding voor grootverbruikers staat opgenomen in artikel 4.3.2.3, 2°, van het DIWB ("Afdeling II. Berekening van de bijdrage en vergoeding voor grootverbruikers") en vermeldt op dit moment nog altijd "1,4 keer". Dit werd bij de opmaak van het Programmadecreet bij de begroting 2025 uit het oog verloren. Hierdoor zouden grootverbruikers wel de extra financiële impact van de verhoging van de bovengemeentelijke sanering op hun waterfactuur voelen, terwijl het net de bedoeling was om deze impact voor elke abonnee te milderen, ongeacht of deze nu klein- of grootverbruiker is.

Knelpunten en opportuniteiten

Wijzigingen aan de huidige regeling

Dit voorstel wil de huidige situatie rechttrekken door de verlaging van het plafond naar "maximaal 1,15 keer" ook door te voeren in artikel 4.3.2.3, 2°, zodat dit in overeenstemming is met de oorspronkelijke bedoeling van de decreetgever en ook de bijkomende financiële impact op de waterfactuur voor grootverbruikers wordt gemilderd.

Budgettaire impact

Deze wijziging heeft geen rechtstreekse budgettaire impact.

Motivatie bij retroactieve datum van inwerkingtreding

Artikel 29 van het Decreet van 20 december 2024 Programmadecreet bij de begroting 2025 (hierna "Programmadecreet bij de begroting 2025") zorgt ervoor dat de plafonnering van de gemeentelijke sanering opgenomen in artikel 4.3.1.1.4, §2, van het Decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 (hierna "DIWB") verlaagd wordt van "maximaal 1,4 keer" naar "maximaal 1,15 keer" voor de collectieve sanering en naar "maximaal 2,15 keer" voor de individuele sanering. Dit vanaf 1 januari 2025. Dit artikel maakt deel uit van "Afdeling I. Berekening van de bijdrage en vergoeding voor kleinverbruikers".

Voor grootverbruikers staat de plafonnering echter in artikel 4.3.2.3, 2°, van het DIWB, in "Afdeling II, Berekening van de bijdrage en vergoeding voor grootverbruikers". Bij de opmaak van het Programmadecreet bij de begroting 2025 werd dit over het hoofd gezien. Het was de bedoeling om ook voor grootverbruikers het plafond aan te passen naar "maximaal 1,15 keer". Om deze vergetelheid recht te zetten en grootverbruikers op dezelfde wijze te kunnen behandelen als kleinverbruikers (door dezelfde mildering te voorzien, zie ook de artikelsgewijze toelichting bij artikel 14), is het nodig om dezelfde aanpassing aan te brengen in artikel 4.3.2.3, 2°, van het DIWB, met een zelfde inwerkingtreding, nl. vanaf 01/01/2025.

Artikel 14

Situering

In het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 werd afgesproken dat de financiering van de watersanering wijzigt ter waarde van 112.900 k euro vanaf 2025.

Deze maatregel kon op korte termijn enkel gerealiseerd worden met een verhoging van de inkomsten voor bovengemeentelijke sanering op de waterfactuur. Deze verhoging heeft immers een rechtstreekse impact op de werkingstoelage aan de

watermaatschappijen vanuit het Gewest. Om dit mogelijk te maken werd het heffingstarief verhoogd, zodat de watermaatschappijen vanaf 2025 al de bovengemeentelijke sanering voor heffingsjaar 2026 konden aanrekenen aan het hogere heffingstarief. De heffing op de waterverontreiniging zelf zou pas vanaf heffingsjaar 2026 berekend worden rekening houdend met het hogere tarief.

De huidige toestand (probleemstelling)

Artikel 28 van het Programmadecreet bij de begroting 2025 voorzag deze verhoging van het heffingstarief. Deze wijziging zou volgens artikel 79 in werking treden op 1 januari 2025. Omdat de vestiging van de heffing op de waterverontreiniging gebeurt op basis van de wetgeving van toepassing op 1 januari van het heffingsjaar, betekent dit dat de heffing voor heffingsjaar 2025 al berekend zou moeten worden op basis van het hogere heffingstarief.

Volgens de tekst van amendement nr. 1 bij het Programmadecreet bij de begroting 2025, was het echter de bedoeling dat het verhoogde heffingstarief pas van toepassing zou zijn vanaf heffingsjaar 2026. Door de wijziging al op te nemen in het Programmadecreet bij de begroting 2025 zouden de drinkwatermaatschappijen bij hun facturatie in de loop van 2025 voor heffingsjaar 2026 (de "voorlopige" aanrekeningen van de bovengemeentelijke bijdragen) wel al gebruik kunnen maken van het hogere heffingstarief, terwijl de heffing zelf pas vanaf heffingsjaar 2026 op basis van het hogere tarief zou kunnen worden gevestigd. De inwerkingtreding aangegeven in amendement nr. 1 werd aangepast aan het advies van de Raad van State door deze te formuleren als "van toepassing vanaf het heffingsjaar 2026".

Deze specifieke inwerkingtreding werd niet mee opgenomen in de bepalingen van artikel 79 van het Programmadecreet, waardoor artikel 28 in werking trad op 1 januari 2025, zonder meer.

Knelpunten en opportuniteiten

Wijzigingen aan de huidige regeling

Dit voorstel wil ervoor zorgen dat de specifieke inwerkingtreding van artikel 28 alsnog opgenomen wordt in artikel 79, zodat deze aangepast wordt aan de oorspronkelijke bedoeling van de decreetgever.

Budgettaire impact

Dit voorstel zorgt voor een afstemming van de regelgeving op de voorziene budgetten/begroting.

Motivatie bij retroactieve datum van inwerkingtreding

De inwerkingtreding van artikel 28 van het Programmadecreet bij de begroting 2025 werd bepaald op 1 januari 2025, zonder meer. Dit heeft tot gevolg dat de heffing heffingsjaar 2025 al zou moeten gevestigd worden rekening houdend met het hogere heffingstarief. De vestiging van de heffing op de waterverontreiniging wordt immers bepaald door de regelgeving van toepassing op 1 januari van het heffingsjaar.

Het was de bedoeling dat het hoger heffingstarief pas in rekening zou worden gebracht bij de heffing heffingsjaar 2026 en dus dat er sprake zou zijn van een "toepassing vanaf heffingsjaar 2026". Tijdens de toelichting in de commissie van het Vlaams Parlement, heeft de bevoegde minister dit verduidelijkt. Om dit meer rechtszekerheid te geven, verduidelijken we dit nu ook in de wetgevende tekst. Daarom is het nodig om huidig wijzigingsvoorstel ook een uitwerking te laten

hebben vanaf 1 januari 2025. Enkel zo kan gegarandeerd worden dat de inwerkingtreding van artikel 28 van het Programmadecreet bij de begroting 2025 de uitwerking krijgt zoals oorspronkelijk bedoeld.

Band met de begroting

De inkomsten uit de heffing op de waterverontreiniging en de verhoging van de bovengemeentelijke bijdragen die door de watermaatschappijen worden aangerekend, hebben een directe band met de begroting en de budgetten van de Vlaamse Overheid. De begroting 2025 ging echter nog niet uit van een hoger heffingsstarief voor heffingsjaar 2025. Dit voorstel zorgt er voor dat de inwerkingtreding van het hoger heffingsstarief wordt rechtgezet, zodat er geen impact is op de voorziene begroting voor 2025.

Hoofdstuk 6. Onderwijs en Vorming

Afdeling 1. Bijstellen toekenning jaarlijkse aanvullende
vte/leraarsuren/punten/werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek

Artikel 15

In begrotingsjaar 2025 worden opnieuw middelen ten behoeve van de asielproblematiek toegekend. Naar aanleiding van de begrotingscontrole 2025 werd de reële budgetbehoefte 2025 opnieuw ingeschat naar aanleiding van de definitieve uitvoeringscijfers 2024.

Motivatie bij retroactieve datum van inwerkingtreding

Er werd geopteerd om bij aanvang van 2025 de helft van de middelen ten behoeve van de asielproblematiek, die effectief werden ingezet tijdens 2024, toe te kennen aan de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs. Deze werkwijze maakt het nu mogelijk om in kader van de begrotingscontrole 2025 de reële budgetbehoefte 2025 opnieuw in te schatten naar aanleiding van de definitieve uitvoeringscijfers 2024.

De middelen ten behoeve van de asielproblematiek worden aan de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs steeds toegekend voor een kalenderjaar.

Hoofdstuk 7. Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

Afdeling 1. Overdracht saldo orderekening 'EEN' naar fonds van VLAIO

Artikel 16

Voor de werking van het Enterprise Europe Network (EEN) werden bedragen ontvangen op de orderekening 8E040700 van het Agentschap voor Innoveren en Ondernemen (VLAIO). Vanuit deze orderekening werden een aantal medewerkers van VLAIO voor het EEN programma betaald. Omwille van een nieuwe werkwijze voor verwerking van Europese ontvangsten zal deze orderekening voortaan niet meer gebruikt worden. De opgebouwde reserves op deze orderekening worden éénmalig overgemaakt aan het begrotingsfonds van VLAIO begrotingsartikel EC0-9EABTZZ-OW (variabel krediet), dat via dit programmadecreet wordt gemachtigd het saldo te ontvangen. Op die manier kunnen de 2 medewerkers van EEN verder betaald worden met deze reserves. De opgebouwde reserves zijn voor 100% gerealiseerd.

Band met de begroting

Het gaat over het éénmalig overdragen van het saldo op orderekening 8E040700 naar begrotingsartikel EC0-AEAB4ZZ-LO. Het huidige saldo op de orderekening bedraagt 1.697.503,17 euro.

Afdeling 2. Stopzetting jongerenbonus non-profit vanaf 1 september 2025

Artikel 17

Dit artikel heft artikel 79 tot en met 87 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact op. Door de opheffing van deze bepalingen, samen met de opheffing van de bepalingen in artikel 22, wordt de maatregel 'jongerenbonus non-profit' volledig stopgezet.

Artikel 18

Dit artikel heft het decreet van 10 maart 2017 betreffende de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling van jongeren in de social profitsector die voortvloeien uit de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact op. Door de opheffing van dit decreet, samen met de opheffing van de bepalingen in artikel 21, wordt de maatregel 'jongerenbonus non-profit' volledig stopgezet, met inbegrip van het enige nog bestaande deelproject vermeld in artikel 4 van het decreet.

Band met de begroting

De middelen voor de Jongerenbonus en startbaanovereenkomsten gewest bevinden zich op begrotingsartikel TB0-1TDE2QF-WT.

De stopzetting van de maatregel levert volgende besparing op in 2025: 680.000 euro gerekend vanaf einde schooljaar 2024-2025. Vanaf 2026 zal de volledige stopzetting van kracht zijn ten belope van 1.516 keuro. In de begrotingsaanpassing 2025 wordt er finaal een besparing van 680 keuro ingeschreven met als motivering 'rationalisering van het arbeidsmarktbeleid' (zie regeerakkoord 2024- 2029 en bijhorend centenboekje).

Motivatie bij datum inwerkingtreding in de toekomst

Deze artikelen voorzien in de opheffing vanaf 1 september 2025 van de maatregel 'jongerenbonus non-profit', en de facto het nog resterende deelproject deeltijdse tewerkstelling voor deeltijds lerenden zoals bepaald in het decreet van 10 maart 2017 betreffende de maatregelen ten gunste van de tewerkstelling van jongeren in de social profitsector die voortvloeien uit de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact. Aangezien de middelen werden aangewend om extra leerwerkplekken te creëren voor deeltijds onderwijs, is de opheffing bepaald bij de start van het nieuwe schooljaar op 1 september 2025. Op die manier ondervinden de leerlingen die nu in opleiding zitten of organisaties die tijdens het lopende schooljaar 2024-2025 in aanmerking komen voor deze maatregel, geen impact van deze opheffing tijdens dit schooljaar. Er wordt vermeden dat de jongeren in opleiding genoodzaakt zijn om tijdens het schooljaar 2024-2025 een nieuwe leerwerkplek te zoeken. Op deze manier kunnen zij bij de huidige organisatie hun schooljaar afronden.

Hoofdstuk 8. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Afdeling 1. Werking en toelagen preventief gezondheidsbeleid: variabel krediet Milieugezondheidszorg

Artikel 19

Met voorliggende bepaling worden wijzigingen aangebracht in artikel 2 van het decreet van 7 juli 1998 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1998. Het gaat:

- ten eerste om de wijziging van de nummering van enkele paragrafen. Dit betreft een louter wetgevingstechnische aanpassing om elke paragraaf een unieke nummering te geven. Tot op heden waren immers twee paragrafen genummerd als paragraaf 2/7 en twee paragrafen genummerd als 2/8. Dergelijke dubbele nummering bemoeilijkt echter de leesbaarheid van de bepaling, leidde tot verwarring en bemoeilijkt ook de aanpassing van de betreffende paragrafen. Om de nummering correct te kunnen aanpassen, werden de betreffende paragrafen vervangen. Aan de inhoud van de paragrafen die geen betrekking hebben op het fonds, vermeld in titel V, hoofdstuk I, afdeling 2, van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid (zie hieronder), wordt echter niets gewijzigd;
- ten tweede worden de paragrafen die betrekking hebben op het fonds, vermeld in titel V, hoofdstuk I, afdeling 2, van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid aangepast;
- ten derde om een actualisatie van de tekst gelet op de fusie van het Agentschap Zorg en Gezondheid en het Departement WVG tot het Departement Zorg. Sinds 1 juni 2023 is het Departement Zorg de bevoegde administratie, conform het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het Departement Zorg. Bijgevolg wordt Agentschap Zorg en Gezondheid overal aangepast naar Departement Zorg.

Hieronder wordt dieper ingegaan op deze laatste wijziging.

Het preventief gezondheidsbeleid "Milieugezondheidszorg" richt een fonds op om initiatieven te nemen m.b.t. de preventie van aandoeningen veroorzaakt door fysische of chemische factoren, het nemen van maatregelen om de volksgezondheid te beschermen bij overschrijding van grenswaarden in de mens ten gevolge van milieugerelateerde blootstelling, het uitvoeren van milieugerelateerde gezondheidskundige impactinschattingen en het bewaken van in de mens gemeten blootstelling en effecten van fysische en chemische factoren.

Rechtsbasis en juridisch kader

Het decreet betreffende het preventieve gezondheidsbeleid van 21 november 2003 (Preventiedecreet):

- Hoofdstuk I 'opdrachten', m.n. Artikelen 3, 4 en 5.
- Titel V 'initiatieven met betrekking tot exogene factoren', hoofdstuk I 'initiatieven met betrekking tot fysieke, ruimtelijke en materiële omgevingsfactoren', afdeling 2 'initiatieven met betrekking tot fysische of chemische factoren': artikelen 51, 53, 53/1, 54
- Met artikel 22, 2°, en 23 van het decreet van 26 april 2024 tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, wat betreft de lokale besturen, de initiatieven met betrekking tot biotische factoren, de initiatieven met betrekking tot fysische en chemische factoren, de initiatieven met betrekking tot gezondheidsimpact door klimaatverandering en de verwerking van persoonsgegevens, werd artikel 54, §3, van het Preventiedecreet, over het fonds, opgeheven en werd in de plaats daarvan een artikel 54/1 ingevoegd in het Preventiedecreet
- Het nieuwe artikel 54/1, § 1, van het Preventiedecreet (dat nog in werking moet treden) en meer bepaald nieuw artikel 54/1, §2 en §3 van het Preventiedecreet stelt:
 - §2: 'Voor de financiering van het fonds, vermeld in paragraaf 1, kan een vrijwillige financiële bijdrage geleverd worden door bedrijven of burgers die

- medeverantwoordelijk zijn voor de aanwezigheid van fysische of chemische factoren die schadelijk zijn voor de gezondheid.'
- §3: 'De financiering van het fonds, vermeld in paragraaf 1, laat ook een vrijwillige financiële bijdrage toe in het kader van:
 - 1° het 'vervuiler betaalt'-principe;
 - 2° gedeelde beleidsmatige verantwoordelijkheid, als er een duidelijke beleidsmatige verantwoordelijkheid is vastgesteld;
 - 3° gemeenschappelijke wetenschappelijke interesse, met het oog op puren van leereffecten uit de vervuiling.'

Context

In artikelen 3, 4 en 5 van het preventiedecreet wordt een verbetering beoogd van de volksgezondheid, meer bepaald het behalen van gezondheidswinst op Vlaams bevolkingsniveau of het verhogen van de efficiëntie van het gezondheidsbeleid, om zo te kunnen bijdragen tot een verhoging van de levenskwaliteit. Hiertoe voeren we een beleid inzake preventieve gezondheidszorg. Dit omvat het nemen van initiatieven die zich richten op exogene en endogene determinanten van gezondheid, alsook bronnen van gevaar of bedreigende factoren, en ziekten en aandoeningen. De initiatieven worden gerealiseerd door gezondheidsbevordering en/of ziektepreventie.

Specifiek kan de regering initiatieven nemen voor de preventie van aandoeningen, veroorzaakt door fysische of chemische factoren. Hiertoe werd een preventief gezondheidsbeleid 'Milieugezondheidszorg' uitgewerkt onder de vorm van preventieprogramma's en beleidsprogramma's. Om maatregelen te kunnen nemen die de volksgezondheid beschermen t.a.v. deze factoren kan een netwerk opgericht worden voor de bewaking van de in de mens gemeten blootstelling en/of voor de bewaking van effecten van deze factoren op de bevolking. Medisch milieukundig kan je daarvoor in de bron-effectketen milieumetingen gaan uitvoeren (in de lucht uitgevoerd door de VMM, in de bodem door OVAM) alsook humane biomonitoring (in vivo meten van merkers van blootstelling- en effect), effectgericht meten (in vitro meten van merkers van blootstelling- en effect), een epidemiologische studie opzetten, een surveillance van de elektronisch medische dossiers uitvoeren voor milieu-gerelateerde gezondheidseffecten. De wetenschappelijke en beleidsmatige outcome van deze bewaking is essentiële informatie nodig voor het bepalen en differentiëren in maatregelen om de bevolking te beschermen. Hiervoor worden programmatorisch milieugerelateerde gezondheidkundige impactinschattingen ontwikkeld en uitgevoerd. Participatie, sensibilisatie en communicatie zijn een belangrijk gegeven in deze initiatieven; vanwege de verantwoordelijkheid van de vervuiler, vanwege de informatieplicht aan de geïmpacteerde bevolking, vanwege de lokale/bovenlokale besturen.

Voorbeelden van dergelijke dossiers in het recente verleden zijn de werking rond de milieugezondheidskundige aandachtsgebieden Zwijsrecht (regio 3M), Genk-Zuid, Beerse, Hoboken,...

Deze initiatieven staan beschreven in het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid; artikelen 51, 53, 53/1 en 54.

Doelstelling

In 2018 werd het via een aanpassing van het Programmadecreet de regeling 'vervuiler betaalt' ingeschreven op het fonds Preventief Gezondheidsbeleid. Hierbij werd uitvoering gegeven aan het toenmalig artikel 54 §3 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid waarin een financiële bijdrage kon opgelegd worden ten laste van bedrijven en/of burgers die medeverantwoordelijk zijn voor de aanwezigheid van fysische of chemische factoren die schadelijk zijn voor de gezondheid. Deze bijdrage werd dan ontvangen op het fonds Preventief Gezondheidsbeleid (variabel krediet: begrotingsartikelen

GB0-1GDF4JA-WT uitgavenkrediet en GB0-9GDFTJA-OW ontvangstenkrediet), voor de uitvoering van een netwerk voor de bewaking van in de mens gemeten blootstelling en/of voor de bewaking van de effecten van fysische en chemische factoren op de bevolking, met de bedoeling maatregelen te kunnen nemen om de volksgezondheid te beschermen. Cf. het toenmalig advies IF van 13 september 2018 met kenmerk JVE_AVP_18_0390 werd een regeling 'In = Uit' gehanteerd, nl. uitgaven volgen de inkomsten.

Op 26 april 2024 werd het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid (het Preventiedecreet) gewijzigd (BS 7 juni 2024, cf. dossier 1998 (2023-2024) Vlaams Parlement) waarbij de draagwijdte werd verruimd in een nieuw artikel 54/1. Het oorspronkelijke artikel 54, §3 werd opgeheven. Gelet op het feit dat het voormelde fonds een onderdeel is van het begrotingsfonds, vermeld in artikel 2 van het decreet van 7 juli 1998 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1998, werd op vraag van de Raad van State verwezen in artikel 54/1 van het Preventiedecreet naar dit decreet van 7 juli 1998 (het programmadecreet). Dit impliceert dat door de wijziging van het Preventiedecreet navolgend ook het Programmadecreet dient aangepast te worden, afgestemd op de verruimde draagwijdte. Hierbij werd ook de inwerkingtreding van artikel 54/1 uitgesteld tot nadere datum te bepalen door de Vlaamse Regering, nl. samen met de inwerkingtreding van de voorliggende wijziging in het programmadecreet.

Concreet wordt via de voorliggende aanpassing van het Programmadecreet het begrotingsfonds afgestemd op de gewijzigde bepalingen van het Preventiedecreet artikel 54/1, §1: 'De initiatieven of maatregelen, vermeld in artikel 51, 53, 53/1 en 54, kunnen gefinancierd worden door middel van het fonds, vermeld in artikel 2 van het decreet van 7 juli 1998 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1998. De Vlaamse Regering kan de werking en de wijze van financiering van het fonds nader preciseren voor de voormelde initiatieven of maatregelen en voor de inkomsten, vermeld in paragraaf 2 en 3.' Gelet op de samenhang met de opheffing van het bestaande artikel 54 van het Preventiedecreet en het nieuw ingevoegde artikel 54/1 Preventiedecreet, dienen ook die wijzigingen samen met de wijziging aan het decreet van 7 juli 1998 in werking te treden.

Het ontwerp van wijziging van artikel 2, §2/9 van het decreet van 7 juli 1998 houdende bepalingen tot begeleiding van aanpassing van de begroting 1998, via het Programmadecreet 2024, regelt de inkomsten conform de bepalingen uit het Preventiedecreet artikel 54/1 paragrafen 2 en 3.

- §2. Voor de financiering van het fonds, vermeld in paragraaf 1, kan een vrijwillige financiële bijdrage geleverd worden door bedrijven of burgers die medeverantwoordelijk zijn voor de aanwezigheid van fysische of chemische factoren die schadelijk zijn voor de gezondheid.
- §3. De financiering van het fonds, vermeld in paragraaf 1, laat ook een financiële bijdrage toe in het kader van:
 - 1° het 'vervuiler betaalt'-principe;
 - 2° gedeelde beleidsmatige verantwoordelijkheid, als er een duidelijke beleidsmatige verantwoordelijkheid is vastgesteld;
 - 3° gemeenschappelijke wetenschappelijke interesse, met het oog op puren van leereffecten uit de vervuiling.

Het ontwerp van wijziging van artikel 2, §3/10, regelt de uitgaven t.a.v. de initiatieven bepaald in de artikelen 51, 53, 53/1 en 54 van het preventiedecreet, zoals opgesomd in artikel 54/1, §1, van het preventiedecreet.

Werkwijze

Wat betreft de financiering van het fonds blijft de mogelijkheid die reeds bestond om een financiële bijdrage te verkrijgen van de (mede)verantwoordelijken voor de aanwezigheid van de schadelijke fysische en chemische factoren bestaan, maar wordt deze uitgebreid zodat een bijdrage gedaan kan worden in het kader van:

1. het 'vervuiler betaalt'-principe;
2. gedeelde beleidsmatige verantwoordelijkheid, als er een duidelijke beleidsmatige verantwoordelijkheid is vastgesteld;
3. gemeenschappelijke wetenschappelijke interesse, met het oog op puren van leereffecten uit de vervuiling.

Het gaat telkens om vrijwillige bijdragen. Burgers of bedrijven kunnen niet verplicht worden bij te dragen aan het fonds. Dit werd naar aanleiding van het advies van de Raad van State geëxpliciteerd in de bepaling bij de wijziging van het Preventiedecreet.

Het fonds kan in geen geval gefinancierd worden door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest. Cf. het Preventiedecreet artikel 54/1.

De financieringswijze van het fonds blijft beperkt tot de vervuiler of derden die vanuit wetenschappelijk oogpunt of vanuit een beleidsverantwoordelijkheid mee willen financieren. Met het puren van leereffecten uit de vervuiling, wordt bedoeld het leren over de verspreidingswijze van de vervuiling, het vermijden in de toekomst, attributief aandeel in blootstellingswijzen,...

Dit alles laat toe dat organisaties, bedrijven, instellingen en publiek private samenwerkingen bijdragen aan de initiatieven en maatregelen. Dit is nuttig bij gezamenlijke projecten, zoals het gezamenlijk project Humane Biomonitoring Hoboken, waarbij ook de stad Antwerpen, Provincie Antwerpen, het bedrijf Umicore en het autonoom provinciebedrijf Provinciaal instituut voor hygiëne, onder andere bij willen dragen aan de verwezenlijking van de biomonitoring.

Bijdragen die gedaan worden aan het fonds, vermeld in dit artikel, hebben geen impact op de financiering en/of verhaalbaarheid van omgevingsschade, zoals saneringskosten of de vergoeding van schade aan het ecosysteem. Omgekeerd staat het vergoeden van omgevingsschade niet in de weg aan een bijdrage in het kader van milieugerelateerde gezondheidsimpact aan het fonds dat in dit artikel geregeld wordt, met het oog op het uitrollen van een kwalitatief preventief gezondheidsbeleid.

De bijdragen en hieraan gekoppelde uitgaven volgen het principe 'In = Uit'. In artikel 2, §3/8, werd daarom opgenomen dat de uitgaven bedoeld in deze paragraaf de respectievelijke inkomsten volgen zoals aangegeven in artikel 2, §2/8. In een overeenkomst met de Vlaamse Overheid wordt de bijdrage van een financierende partij (bedrijf, burger, organisatie of vereniging, lokale of federale overheidsinstantie) projectmatig gekoppeld aan inzet op de opgesomde initiatieven die kaderen binnen de initiatieven zoals naar verwezen in artikel 54/1, §1, van het Preventiedecreet. Via deze overeenkomsten met de financierder wordt zoals bedoeld in artikel 51/4, §2 en §3, van het Preventiedecreet, zonder afbreuk te doen aan zijn milieu- en omgevingsverplichtingen, een bedrag afgesproken dat het Departement Zorg met betrekking tot de kenmerken van die vervuiling (fysische-chemische factoren, medisch milieukundige setting, geografische omvang van de milieu-impact, ...) kan inzetten voor t.a.v. de initiatieven waarnaar verwezen in artikel 54/1 §1 van het Preventiedecreet.

Het geheel wordt gerapporteerd via de jaarlijkse beleids- en begrotingstoelichting van de Vlaamse Overheid.

De uitvoer van de initiatieven behoren tot het Preventief Gezondheidsbeleid Milieugezondheidszorg, en hebben daar wellicht een personeelsimpact. Deze

impact wordt mee gefinancierd, waardoor binnen de uitgaven ook de betaling van salarissen, vergoedingen en toelagen van de personeelsleden binnen het Departement Zorg, die voor een bepaalde duur projectmatig worden ingezet om de bedoelde initiatieven te realiseren en op te volgen. Dit aspect wordt meegenomen in artikel 2, §3/8, van het voorliggende voorstel, dus op conto van het begrotingsfonds Preventief Gezondheidsbeleid. Indien er terugvorderingen zijn van salarissen, vergoedingen en toelagen die werden toegekend zoals bepaald in artikel 2, §3/8, van de personeelsleden binnen het Departement Zorg, die voor bepaalde duur projectmatig worden ingezet, om de initiatieven te realiseren waarnaar verwezen wordt in artikel 54/1 §1 en zoals bepaald in artikel 51, 53, 53/1 en 54 van het decreet betreffende het preventieve gezondheidsbeleid van 21 november 2003, zijn dit inkomsten op het fonds Preventief Gezondheidsbeleid cf. de ontworpen wijziging in artikel 2, §2/8.

Het fonds wordt op vandaag ingezet om bepaalde in het Preventiedecreet vermelde initiatieven en maatregelen inzake preventieve gezondheidszorg en meer bepaald inzake milieugezondheidszorg te financieren. Het fonds wordt dus ingezet voor gezondheidsdoeleinden. Die gezondheidsdoeleinden kaderen onder andere in de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake preventieve gezondheidszorg, op basis waarvan de Vlaamse Gemeenschap ook dient op te treden ten aanzien van unicommunautaire instellingen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en via die instellingen ook ten aanzien van de burger in Brussel die zich daar vrijwillig toe wendt. Maar ook t.a.v. enkele gewestbevoegdheden. Dit werd toegelicht in de memorie van toelichting van de wijziging van het preventiedecreet van 26 april 2024.

Afdeling 2. Wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018

Artikel 20

Artikel 66 van het programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting 2025 had betrekking op de wijziging van artikel 4, §1, van het Groeipakketdecreet van 2018. Deze wijziging had tot doel, in uitvoering van het Vlaamse regeerakkoord 2024-2029, het Groeipakket opnieuw te koppelen aan de gezondheidsindex, waarbij de bedragen telkens in september minimaal met 2 procent worden geïndexeerd.

Hierbij werden er ook twee wijzigingen doorgevoerd aan het vijfde lid van artikel 4, §1, van het Groeipakketdecreet van 2018. Punt 3° van artikel 66 van het programmadecreet van 20 december 2024 bepaalde dat "in het vijfde lid [...] de zinsnede "vanaf 1 januari 2025" [wordt] vervangen door de zinsnede "tot en met 31 december 2024 niet jaarlijks verhoogd met een index van 2 procent".

Dit betreft een materiële fout aangezien artikel 4, §1, vijfde lid, van het Groeipakketdecreet van 2018 geen zinsnede "vanaf 1 januari 2025" bevat. Juridisch-technisch is deze wijzigingsbepaling bijgevolg niet uitvoerbaar.

Het vijfde lid bevat wel de zinsnede "vanaf 1 september 2025". Het is dan ook deze zinsnede die vervangen dient te worden i.h.k.v. de voormelde koppeling aan de gezondheidsindex.

Voorliggend artikel zet deze fout recht en bepaalt dat in het vijfde lid de zinsnede "vanaf 1 september 2025" wordt vervangen door de zinsnede "tot en met 31 december 2024 niet jaarlijks verhoogd met een index van 2%".

Band met de begroting

Artikel 20 heeft betrekking op de aanpassing van het indexeringsmechanisme zoals

voorzien in het programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting 2025.

Motivatie bij retroactieve datum van inwerkingtreding

Aangezien artikel 20 betrekking heeft op de rechtzetting van een materiële fout in de wijzigingsbepaling m.b.t. artikel 4, §1, vijfde lid, van het Groeipakketdecreet van 2018 in het programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting 2025 wordt de inwerkingtreding afgestemd op de initiële inwerkingtreding die werd bepaald in het programmadecreet van 20 december 2024, zijnde 1 januari 2025.

Hoofdstuk 9. Financiën en Begroting

Afdeling 1. Verduidelijking beperkte indexatie

Artikel 21

De toegevoegde bepaling verduidelijkt dat de niet-verkregen indexaties achteraf niet kunnen worden ingehaald. Daarnaast wordt uitdrukkelijk vastgesteld dat de genoemde grens van 50 procent uitsluitend geldt voor de stijging van de index ten opzichte van het voorafgaande jaar. Op die manier worden interpretatieproblemen bij de huidige toepassing van de voormelde 50-procentgrens vermeden.

Motivatie bij retroactieve datum van inwerkingtreding

Met deze toevoeging wordt de toepassing van de gedeeltelijke verrekening of de niet-verrekening van de indexaanpassing verduidelijkt, naar aanleiding van enkele adviezen van de Inspectie van Financiën. Het gaat om een verduidelijking van wat oorspronkelijk de bedoeling was en van hoe de huidige bepalingen worden toepast.

De minister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaamse minister van Economie, Innovatie en Industrie,
Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid,
Samenleven, Integratie en Inburgering,
Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand,
Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding,
Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

Annick DE RIDDER

De Vlaamse minister van Brussel en Media,

Cieltje VAN ACHTER